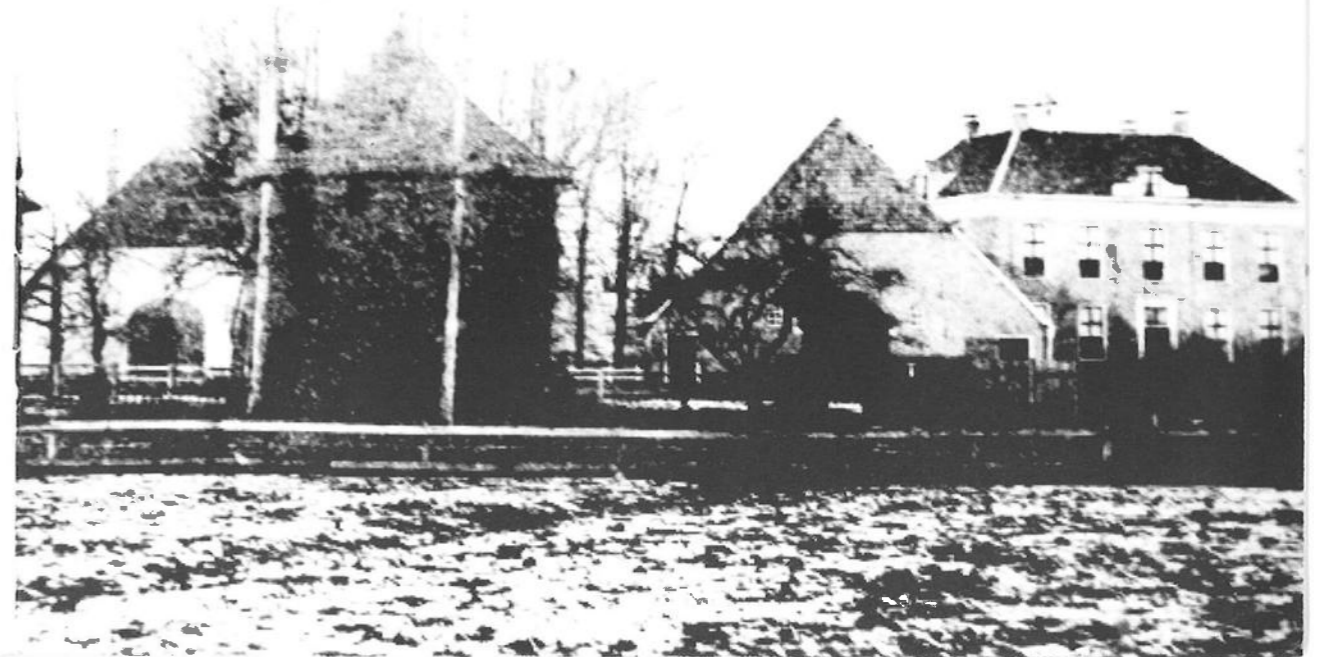

Oudheidkundige Kring Voorst

Kroniek

oudheidkundige kring voorst

opgericht 18 december 1975

Bezoekers- en studieruimte

Dorpsstraat 11a, 7391 DC Twello, ingang aan de Dorpsdwarstraat

Geopend: dinsdag en woensdag van 09.00 tot 16.00 en verder op afspraak. Tel.: 0571 27 7090

E-mailadres: info@okvvoorst.nl - Website: www.okvvoorst.nl

Betalingen uitsluitend via Rabo-rekeningnr.: 36.28.09.267

Ereleden

Mr. J.H. Hermsen, H.J. ten Hove†, J. Lubberts, J.A.M. Schutte-Geurtsen en L. Sevenstert

Dagelijks bestuur

Bert van de Zedde, voorzitter	Kon. Wilhelminaweg 15	7391 ER Twello	voorzitter@okvvoorst.nl
Johan Homan, secretaris	Rijksstraatweg 135	7391 MK Twello	secretariaat@okvvoorst.nl
Wim Wassink, penningmeester	Parkelerweg 25	7391 EV Twello	penningmeester@okvvoorst.nl
Ruud Egberts	Burg. v.d. Feltzweg 29	7391 HL Twello	
Jan Groenberg	Hietweideweg 30	7391 XX Twello	

Werkgroepen en contactpersonen

Kantoorcoördinatie	Gerrie Groenewold en Truus de Haan-Diks	info@okvvoorst.nl
Bibliotheek	Gerard Vrieling	bibliotheek@okvvoorst.nl
Fotogroep	Jack Damen	info@okvvoorst.nl
Genealogie	in oprichting	info@okvvoorst.nl
Lezingen	Jan Groenberg en Ruud Egbers	info@okvvoorst.nl
Tweede Wereldoorlogarchief	Bertus ten Bosch	info@okvvoorst.nl
Ledenadministratie	Wim Wassink	www.okvvoorst.nl
Redactie Kroniek	Gerrie Groenewold en Auke Vlietstra	kroniek@okvvoorst.nl

Lidmaatschap

De jaarcontributie bedraagt € 15,- per persoon; voor gehuwden en partners woonachtig op hetzelfde adres is dat € 18,50.

Aanmelding lidmaatschap en wijzigingen van adres en/of lidmaatschap via www.okvvoorst.nl

Overige vragen: Tel. 0571 277090 of postbus 170, 7390 AD Twello

Gemeentearchief Voorst

Archivaris Annemarie Geerts H.W. Iordensweg 17, Twello gemeentearchief@voorst.nl

Studiezaal open maandags 9.00-17.00 uur

Kroniek

De Kroniek beoogt een breed georiënteerd informatiemedium van de Oudheidkundige Kring Voorst te zijn, een kwartaalblad van en voor de leden. Het verschijnt in de maanden maart, juni, september en december.

Bij de VVV en boekhandel Oonk is het blad ook los verkrijgbaar voor € 5,-.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is niet toegestaan zonder schriftelijke goedkeuring van de redactie en de betreffende auteur(s).

Mailadres alléén voor kopij: kroniek@okvvoorst.nl

Druk : Drukkerij Bussloo, Bussloo; oplage 650 stuks

Omslag : Huize Klarenbeek (1842) met links de boerderij die er al eerder stond met de naam Klarenbeek

ISSN 1384-8682

DE KRONIEK DIT KWARTAAL:

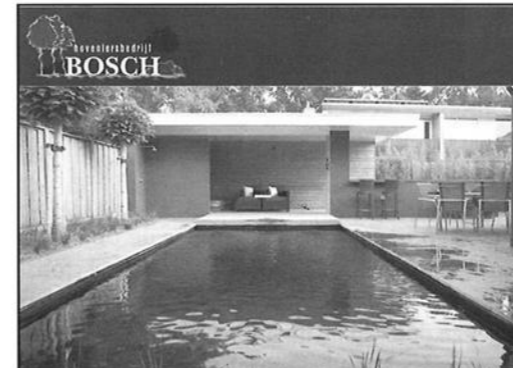
• Inhoudsopgave	1
• Van de bestuurstafel	B. v.d. Zedde 2
• Agenda	bestuur OKV 3
• Kroniekpost	G. Vrieling 3
• 2012: Het Jaar van de Historische Buitenplaats	redactie 5
• Klarenbeek... familie Krepel de stichters	B. Visser 8
• Over de herkomst van 'Brune Berend' voor kruisemunt	J. van Barneveld 21
• Recensie: Willem Anne Schimmelpenninck van der Oije, Een notabel Gelders regent op het breukvlak der tijden, (1750 – 1816)	E. Stol 22
• Met de pen door Voorst	H.G.H. v.d. Goot-v. Eck en J. Lubberts 24
• Wereldberoemd in Twelle	W. Tempelman 25
• Elektriciteit en glasvezel	J. Lubberts 28
• Het merkenboek van Voorst en Noord Empe (4)	B.W. van 't Erve en J. Lubberts 24

Aan deze Kroniek wèkten verder mee:

G. Groenewold, Auke Vlietstra en W. Wassink

Foto's: OKV archief tenzij anders vermeld

Uiterste datum inleveren kopij nummer 4/2012: 13 november

Hoveniersbedrijf Bosch

Koppelstraat 42, 7391 AK Twello

T: 0571-270473

F: 0571-270022

W: www.detuinenvanbosch.nl

E: info@detuinenvanbosch.nl

ER GROEIT IETS MOOIS UIT ONZE HANDEN

VORDERMAN TUINMEUBELEN

3000 M2 TUINMEUBELSHOW

VORDERMAN TUINMEUBELEN

Wijkseweg 7, 7396 BC Terwolde

(naast de molen) [T] 0571-292121

www.vordermantuinmeubelen.nl

Van de bestuurstable

Bert van de Zedde

De zomer heeft ons alles gegeven wat mogelijk is: regen, wind en zonneschijn. En wij hopen dat u de vakantie heeft gebruikt om bij te tanken voor een nieuwe, actieve periode. Soms is het weer ook van toepassing op onze vereniging. Ondanks de zomerperiode, over het algemeen een rustpunt in het verenigingsjaar, zijn de werkzaamheden - weliswaar aangepast aan de diverse vakanties van de bestuursleden - doorgegaan. Als OKV zijn wij, zoals in de vorige Kroniek al aangegeven, betrokken geweest bij de activiteiten in de Dorpsstraat tijdens het Klompenfeest. Op enig moment leken de bijzondere activiteiten tijdens het Klompenfeest niet uitvoerbaar, maar dan is er opeens het verlossende telefoontje en mailtje en dan komt alles in een stroomversnelling. Deze Kroniek komt uit na het Klompenfeest. Voor het eerst mocht de toren van de Dorpskerk door het publiek worden beklommen en daar is door ongeveer 250 volwassenen en kinderen gebruik van gemaakt. Samen met de eigenaar, de gemeente Voorst, kwamen we tot de conclusie dat het mogelijk moest zijn om met kleine groepen de toren te beklimmen op zaterdag- en zondagmiddag. Uniek voor de OKV, maar zeker ook voor de lokale overheid. Het Middeleeuws Festijn kan bij succes misschien de komende jaren uitgroeien tot een vast onderdeel van de klompendagen. Ook waren we op zaterdag en zondag met een kraam op de Klompenmarkt aanwezig. Wij hadden daar voor nieuwe leden het lidmaatschap van de OKV in de aanbieding met een bijzonder cadeau en natuurlijk de vele boekuitgaven die in de verkoop zijn. Onze kleurenadvertentie in de speciale Klompenweekkrant heeft u natuurlijk gezien.

Evenals voorgaande jaren hebben Josien Schutte en Truus de Haan namens de OKV weer

een historische speurtocht uitgezet voor de groepen 7 van de basisscholen. De groepjes die op pad gingen (ofwel vanaf Kulturhus richting Havekes molen ofwel richting Dorpskerk) moesten daarbij onderweg vragen beantwoorden over bijvoorbeeld Van Gogh (als ze door de Van Goghstraat liepen), type molen of naam van een beeld. Halverwege was er ook weer een opdracht in de vorm van een woordzoeker met als thema: middeleeuwen. De groepjes zijn meer dan een uur onderweg geweest en kwamen enthousiast terug. Ada v.d. Goot en Jan Lubberts hebben vervolgens weer geholpen met het nakijken van de antwoorden.

Bij de Open Monumentendag 2012 heeft de OKV ondersteuning verleend door middel van foto en tekst. Een bijzonder traject waarbij de gemeente Voorst landelijk is genomineerd voor de mooiste gemeente met bijzonder erfgoed. Vanuit de OKV vrijwilligers is goed werk verricht voor dit project.

Ook is definitief vastgelegd dat wij eind oktober/begin november starten met de opleiding van zes vrijwilligers voor ons nieuwe foto-bibliotheekstelsel. De opleiding zal worden gegeven door en bij de firma Adlib in Maarssen. Hiervoor is een subsidie ontvangen van € 500,- van de gemeente Voorst.

De organisatie is er klaar voor en nu denkt het bestuur aan de vervolgstappen: nieuwe vrijwilligers, nieuwe bestuurders en een activiteitenkalender die in 2013 aansluit bij meerdere activiteiten in de gemeente Voorst. Maar een planning is niets zonder vrijwilligers, vandaar de gestarte zoektocht naar nieuwe vrijwilligers. In de maand september of oktober zal hiervoor een oproep komen in Voorster Nieuws, maar ook maken wij gebruik van 'MensenWelzijn' om ons te presenteren op hun site [senwelzijn.nl. Samenwerking zal steeds meer aan de orde zijn en daarvoor wil het bestuur haar contacten verstevigen met zusterverenigingen in de directe omgeving \(denk hierbij aan De Marke, ooit opgericht bij Krepel in Klarenbeek\) en mogelijkheden onderzoeken van samenwerking met stichtingen binnen de gemeente Voorst die regelmatig gebruik maken van onze expertise. Samen kunnen wij meer bereiken dan ieder afzonderlijk. Ook de middelen ontvangen vanuit subsidie en sponsoring nemen af en dwingen ons attent te blijven op samenwerking.](http://www.men-</p></div><div data-bbox=)

De laatste lezing voor dit jaar is ingevuld en kunt u vinden in deze uitgave.

Financieel hebben wij het eerste halfjaar positief afgesloten, onze penningmeester heeft de zaken duidelijk in beeld. Toch blijft het jammer dat ieder jaar weer leden contributiebetalingen uitstellen en wachten op aanmaningen. Extra werk en kosten die niet nodig zijn bij directe betaling en pleiten voor automatische betaling van de contributie.

Ook dit keer mogen wij weer nieuwe leden begroeten: Mevrouw C. Buitenhuis uit Wilp, de heer L. Lugtenberg uit Deventer, de heer G. van Binsbergen uit Nunspeet en de heer A. Hagen uit Twello.

AGENDA

22 november 2012

Lezing door Hans Hermsen over de geschiedenis van het Hunderen

Reeds in het jaar 959 wordt de naam van dit landgoed genoemd als 'villa Hunderi' (buurschap Hunderen). Het duurt tot het begin van de 14e eeuw voordat we de naam opnieuw in de archieven tegenkomen. In 1656 wordt het goed in de leenregisters van Gelre en Zutphen vermeld: 'Het huys te Hunderen in den ampte van Voorst, kerspel Twel, met hoff ende bongart soals het in de grafft leydt'. Het grondplan van het huis dateert uit de 17e eeuw. Het aanzien van het huidige huis dateert uit de 19e eeuw toen het huis ingrijpend werd verbouwd. De sluitstenen in het koetshuis geven 1853 als jaar van een verbouwing aan.

De lezing begint om 20.00 uur en wordt gehouden op Het Hunderen, Hunderenslaan 7 te Twello. De zaal is open om 19.30 uur. De consumpties zijn voor eigen rekening.

KRONIEKPOST

We ontvingen:

- van de heer Wiegers ingebonden krantenartikelen over de MKZ, in 4 delen.
- van de heer G.A. Berendsen uit Twello een verzameling bidprentjes, waarmee we mogelijk ons eigen bestand kunnen aanvullen.
- van mevrouw F. Muller-ten Bosch 12 relatiegeschenkbeeldjes van de COVECO.
- van de heer Tol voor onze oorlogsbibliotheek 2 delen van "Nederland en de Tweede Wereldoorlog"
Alle gevers hartelijke dank!

relatiegeschenkbeeldje COVECO

Uit het jaarverslag van het Gemeentearchief Voorst over 2011

De publieksversie van het jaarverslag 2011 van het gemeentearchief van Voorst is digitaal beschikbaar op de site van de gemeente Voorst: www.voorst.nl; via het zoekvenster kunt u naar het 'jaarverslag gemeentearchief' zoeken en het als pdf-downloaden.

Naast gegevens over bezoekersaantallen en onderwerpen waarover informatie werd verschaft/gezocht, komen ook de nieuwe aanwinsten en de samenwerking met de OKV aan de orde. In deze kroniekpost nemen we het gedeelte over dat handelt over het toegankelijk maken van archieven en collecties en over de aanwinsten.

Toegankelijk maken van archieven en collecties:

Het archievenoverzicht werd geactualiseerd.

De inventarisatie van het dossierarchief over de jaren 1940-1979 werd voortgezet. Hoewel de inventarisatie nog niet is afgerond, zijn de meeste dossiers al wel beschikbaar voor onderzoek. De beschrijving van de prentbriefkaarten-collectie vorderde gestaag en kreeg een boost in de zomer, toen vakantiekracht Meike Brinkman de prentbriefkaarten van Twello en Wilp scande en beschreef.

Op de weekkrant Voorster Nieuws werd een index gemaakt.

Het archief van de Gereformeerde Kerk te Voorst en het archief van het kerkkoor van Wilp werden beschreven, geordend en voorzien van een inventaris. Aan de herinventarisatie van het archief van de NH kerk in Twello werd verder gewerkt en deze zal in 2012 afgerond worden.

De heer B.W. van 't Erve heeft in 2011 op vrijwillige basis de notulenboeken van de marke van Voorst en Noord Empe getranscribeerd en gefotografeerd. Na de afronding van deze werkzaamheden heeft hij de markeboeken van Aard en Aarderbroek ter hand genomen. Eerder al had hij de markeboeken van Teugde of Silvolde bewerkt.

Aanwinsten gemeentearchief:

De afdeling Burgerzaken droeg de geboorteakten uit de periode 1903-1912 over.

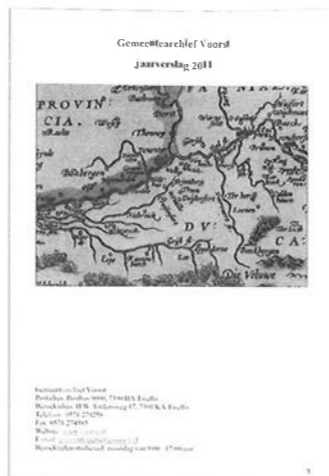
Verworven werden het archief van Floralia in Terwolde en een verzameling krantenknipsels en andere documentatie van oud-raadslid/wethouder Balster. CODA in Apeldoorn schonk een schoolschrift uit 1886 van Johanna Klokman uit Wilp.

Er kwamen aanvullingen op de archieven van de NH kerk in Terwolde en de stichting PCBO.

De archiefbibliotheek werd uitgebreid met ca. 15 titels. Van particulieren en collega-instellingen werd een aantal foto's ontvangen.

Rondleiding in het provinciaal depot voor bodemvondsten Overijssel in Deventer

Op 9 oktober opent het provinciaal depot voor bodemvondsten Overijssel in Deventer (Bergpoortstraat 193) haar deuren voor publiek van 15.00 tot 16.00 uur. In een voormalige graansilo worden archeologische vondsten uit de hele provincie Overijssel opgeslagen en beheerd. Enkele van de duizenden dozen worden geopend zodat u o.a. eeuwenoude vuurstenen bijlen, aardewerken urnen, metalen mantelspelden en benen werktuigen van dichtbij kunt bekijken. U kunt zich opgeven door even te bellen naar 0570-644173 of te mailen naar archeologisch.depot@oversticht.nl

2012: Het Jaar van de Historische Buitenplaats

Gerrie Groenewold en Bert Visser

De OKV besteedt dit jaar in *Kroniek extra aandacht aan de buitenplaatsen en landgoederen in onze gemeente, dit in het kader van het Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012, dat er op gericht is om mensen bekend te maken met historische buitenplaatsen en daarmee aandacht te vragen voor het behoud van dit belangwekkend culturele erfgoed. In dit nummer komt het landgoed Krepel aan de beurt. Verder een verslag van onze excursie naar Beekzicht op 1 september en de uitreiking van het Voorster Luik.*

Het Voorster Luik voor landgoed Beekzicht

Frits Plumiers reikte, als voorzitter van de stichting Luikenfonds Gemeente Voorst, tijdens de opening van de Open Monumentendag, dit jaar op landgoed Klarenbeek, het Voorster Luik uit.

Het Voorster Luik is in 1995 in het leven geroepen door de stichting Luikenfonds gemeente Voorst. De Stichting Luikenfonds stelt zich ten doel om de belangstelling voor het cultureel erfgoed in onze gemeente te bevorderen en het behoud van monumenten en cultuurlandschappen te stimuleren. In dat kader reikt het Luikenfonds met enige regelmaat een Voorster Luik uit aan personen en organisaties die er blijk van geven dat zij met grote eigen inzet cultureel erfgoed in stand houden, verbeteren en verfraaien.

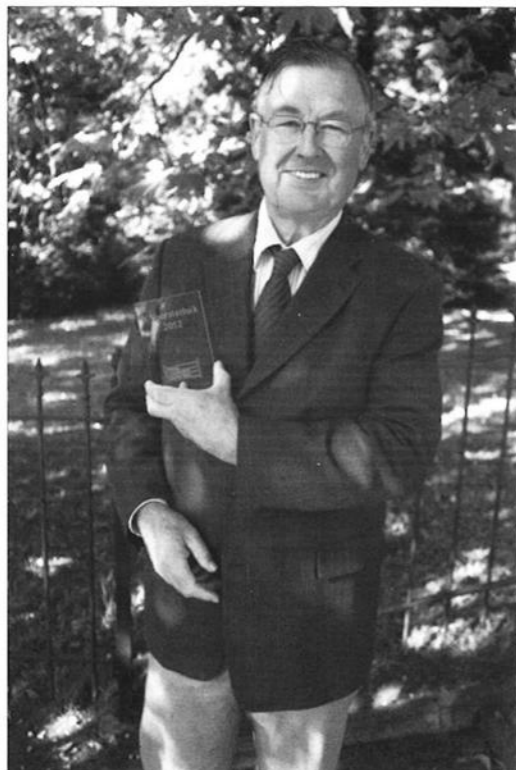
Plumiers: "Landgoed Beekzicht heeft op haar grondgebied een keur aan cultureel erfgoed liggen. De oudste bewoners van deze streken lieten als zichtbaar teken van hun aanwezigheid de begraafplaatsen in de vorm van grafheuvels achter die we vinden in het Appense Veld. Latere bewoners beschermden zich tegen de grillen van een overstromende IJssel door terpen of pollen op te werpen, waarop zij hun boerderijen bouwden. Enkele van de terpen zijn de basis van de huidige boerenerven op het landgoed. De Veluwe Bandijk beschermdde

sinds de aanleg aan het eind van de veertiende eeuw grote gebieden tegen overstromingen. Deze dijk loopt voor een aanzienlijk deel over het landgoed.

Op het landgoed treffen we rijks- en gemeentemonumenten aan: De boerderij de Adelaar uit 1609, en het Tolhuis uit begin 1800 aan de Rijksstraatweg en de boerderijen Middelbeek en Groot Hissink.

Cultuurhistorische waarden vinden we er bijvoorbeeld in het gagelbosje als overblijfsel van de verder verdwenen natte heidegronden, kolken als herinnering aan dijkdoorbraken, rabattenbossen, wilgensingels, meidoornhagen, parkbossen met oude beukenbomen, kronkelende waterlopen in de uiterwaarden als getuigen van eerdere IJsselbeddingen. Er is een veelheid aan unieke landschappelijke elementen en oude en nieuwe natuur.

Het is vooral de intentie, waarmee de heer Bosch van Rosenthal en zijn echtgenote in 2000 de BV Landgoed Beekzicht hebben opgericht en de wijze waarop deze BV met de daaraan gekoppelde Stichting die intentie door laten werken in het beheer van het landgoed. In de doelstelling is behalve instandhouding en beheer juist ook het uitbouwen van de sociale en maatschappelijke functie in de Voorster gemeenschap wat daarin opvalt."

De heer De Beaufort met het Voorster Luik

Die tweede, naar de gemeenschap gerichte doelstelling komt, steeds duidelijker tot uitdrukking.

De heer Plumers noemt in dat verband de medewerking aan het tot stand komen van het Kerkenpad, de verbeteringen aan de wandelmogelijkheden op het landgoed, de zorg en aandacht voor een goede toekomstige inpassing van rondweg Voorst en verlegging van de IJsseldijk op de Voorster Klei die beide het Landgoed gaan doorsnijden. Bij zulke maatschappelijk gewenste ontwikkelingen zoekt het landgoed actief naar oplossingen waarbij natuur- en landschapsontwikkeling tot hun recht komen. Ook de plannen van het waterschap Veluwe voor het veranderen van de benedenloop van de Voorster Beek en de natuurontwikkeling

daarbij worden door het landgoed van harte ondersteund. Kortom: Redenen genoeg om het Voorster Luik 2012 uit te reiken aan landgoed Beekzicht. De heer De Beaufort werd naar voren geroepen om een plaquette en tuinbank met inscriptie in ontvangst nemen van Frits Plumers. De bank zal een mooi plekje krijgen op het landgoed. *Bert Visser*

Verslag excursie Beekzicht

Het was stralend weer op zaterdag 1 september toen Willem de Beaufort een groep van ruim twintig OKV'ers welkom heette bij Klein Java op landgoed Beekzicht. Hij begon de excursie met een korte inleiding over het landgoed in de tegenwoordige tijd en leidde de belangstellenden rond in de tot kantoor verbouwde wagenloods. De wagenloods werd destijds gebouwd met materiaal van het oude Beekzicht, een prachtig voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld te zien aan de binnenkant van de buitendeuren. Hier plaatste men de oude suite deuren.

Vervolgens nam men een kijkje in de boomgaard en moestuin waar geprobeerd wordt van alles toch iets weer te verbouwen. Ook bijzondere groenten zoals artisjokken worden geteeld. Een moerbeiboom en een mispel maken deel uit van de bongerd met allemaal verschillende en soms oude rassen appels, peren en pruimen.

Het uitzicht vanuit de moestuin op bijvoorbeeld de Kolke is prachtig. Minder mooi is het feit dat ook precies aan te wijzen was, waar de aan te leggen rondweg straks het landschap zal doorsnijden.

De excursie werd vervolgd -met de fiets aan de hand- naar het huidige huis Beekzicht en de kelder van het oude. Daarna over de beek door het bos richting Appen, langs een gelegde heg, waar bij de pachtboerderij Groot Hissink uitleg volgde over de schaapskooi, de natte hei en het hoge water dat vroeger voor overlast zorgde in de Watergatstraat.

Na een korte fietstocht door Appen was het gezelschap toe aan koffie met speculaas bij bakker Brill.

Daarna fietsten de deelnemers via de Nijenbeekseweg en De Halmen naar de dijk waar ze uitleg kregen over de oude loop van de beek en de dijken, maar ook over het opgraven van de oude, meanderende loop van de Voorster beek en hoe dat ingepast wordt in de plannen van het landgoed. Bij het gemaal bij de Middelbeek, ook een pachtboerderij van Beekzicht, werd kort uitgelegd hoe de beek met bochtige bypass

om het gemaal heen straks richting IJssel gaat lopen.

In een zijpad van het reguliere fietspad was nog goed een gedeelte van de oude dijk te zien en een aantal karakteristieke hagen, zo kenmerkend voor het landschap op de Voorsterklei. Ook hier staan drastische veranderingen op stapel door de dijkverlegging in het kader van de 'IJsselsprong'. Langs pachtboerdij Welgelegen en het kerkenpad fietsten de deelnemers weer op Klein Java aan. *Gerrit Groenewold*

Voor al uw drukwerk
drukkerij "Bussloo"

Bonenkampsweg 2 - 7383 RR Bussloo
Tel.: 0571 - 261517 Fax: 0571 - 261150
Email: drukkerijbussloo@gmail.com

Klarenbeek... familie Krepel de stichters

door Bert Visser (Klarenbeek)

foto's: Collectie familie Krepel en waar genoemd van Bert Visser.

Mede dankzij het ontstaan uit een koperslagerij is landgoed Klarenbeek van natuurhistorische waarde en kent heden ten dage nog een industrieel deel. Het landgoed heeft een totale oppervlakte van 90 hectare, waarvan circa 25 ha landbouwgrond en het molenwiel De Wiërd ongeveer 3 ha. Op het landgoed staan tien boerderijen/woningen. Een deel is nog in eigendom, een deel verhuurd en een ander deel verkocht op erfpachtbasis.

Er bevinden zich thans tien rijksmonumenten op het landgoed, een deel daarvan is industrieel erfgoed. Het gaat hier om de zagerij (thans Galerie Bij Krepel), de smederij, twee ketelhuizen, twee schoorstenen, Oranjerie, kantoor (1920), Huize Klarenbeek en de tuinmanswoning.

In samenwerking met de gemeente Voorst en de provincie heeft de huidige familie Krepel, Jan Richard en zijn vrouw Rikie, een masterplan gemaakt voor behoud van de monumentale gebouwen.

Huize Klarenbeek, eerste steenlegging 21 april 1842. Hier woonde en wonen nog steeds leden van de familie Krepel. Links van de brug ziet u nog net de waterval. Hierna heet de beek Klarenbeek, foto Bert Visser mei 2012.

Woorden huidige eigenaren Jan Richard en zijn vrouw Rikie Krepel

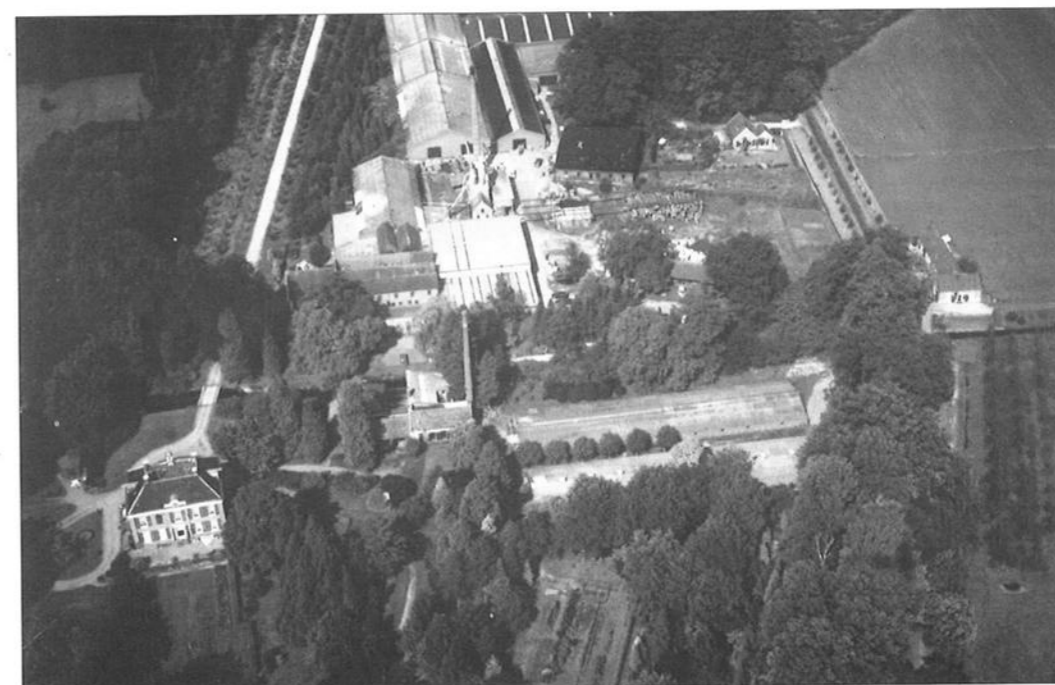
"Het prachtige Landgoed Klarenbeek heeft een bijzonder en indrukwekkend industrieel verleden. De idyllische omgeving van het park en Huize Klarenbeek herbergt, naast de ruisende waterval, de verstilde slijperij en houtzagerij. Tegenwoordig vormen deze het unieke decor voor exposities en feestelijke- en zakelijke bijeenkomsten. Tegelijkertijd is, in alle rust en schoonheid van het landgoed, de achtste generatie Krepel nog volop eigentijds industrieel actief met de productie van binnendeuren uit duurzaam geproduceerd hout".

"Dit landgoed is een duurzaam bezit. Je erft het van eerdere generaties en krijgt het als het ware in bruikleen om van te leven en ervan te genieten. Wel met de belangrijke opdracht daarbij om het landgoed liefdevol te beheren en het op jouw beurt zo goed mogelijk door te geven aan volgende generaties. Mijn familie heeft dit landgoed op deze plek kunnen bouwen voor en dankzij hun bedrijvigheid. Ook mijn kinderen zullen dat voortzetten. Met liefde voor de historie én duurzaam ondernemerschap".

Catherine, Jan Richard, Rikie en Bernhard Krepel in de net gerestaureerde Villa Klarenbeek.

Foto: 2012.

Overzichtsfoto Krepel Deuren BV met Huize Klarenbeek links onder. Voor Huize Klarenbeek ziet u de J.R. Krepellaan die over de beek leidt. Rechts ziet u nog een stukje van de Kopermolenweg. Foto: Bert Visser september 1997.

De familie Krepel kent een verdienstelijke voorgeschiedenis te Klarenbeek en mag zich met recht en trots de stichtersfamilie van Klarenbeek noemen. Geheel rechts ziet u Everhardus Krepel, foto ca. 1880

Korte voorgeschiedenis landgoed Klarenbeek

Na de goedkeuring van de aanvraag (1732) een kpermolen (onderslagwaterradmolen) te mogen bouwen in het 'Lampen Veld' (nabij Polveensweg 23) aan de Beekbergsche Beek (thans Verloren beekje) bij Den Overlaat nam de voormalige houtskoolbrander Teunnis Jansen Pluim, de Oostenrijker Jan Richard Gröpel in dienst. De naam Gröpel werd tijdens Napoleons regeerperiode aangepast tot Krepel. Enige jaren later vestigde zich deze J.R. Krepel in Epe (Zuuk) en bouwde daar een waterradmolen.

De kpermolen van Teunnis in Klarenbeek was afhankelijk van watertoevoer vanuit de bron (sprengwater) uit Engeland (Beekbergen) en regenwater; al ras bleek de koperslagerij echt niet meer rendabel te zijn en raakte in verval.

De Beekberger beek werd in 1745 opgehoogd en omgelegd (vanaf Den Overlaat). De molenwinger 'De Wiërd' werd aangelegd (3ha. en 2m diep) om als waterbuffer dienst te doen en

daarachter, na een versmalling (voorste beek van het eiland) een waterval te creëren met een verval van zo'n drie meter. Zo kon over een gegarandeerde en regelbare hoeveelheid water worden beschikt voor de toevoer op de waterradschoepen.

Net na de huidige waterval bevond zich (op het eiland) de grote inbandige middenslagwateradmolen met daar achter de koperpletterij en een watertoren in Engelse stijl. In de pletterij werd koper gesmolten en geplet. De beek net na de waterval heet de Klarenbeek.

Bij de latere verkoop van Pluim's bezit door diens tweede vrouw Garretje Harms Brink (1764), wordt gesproken van 'de Grote en Kleine Kpermoolen'. Tenslotte bevat het akkoord tussen de marke Beekbergen en de nieuwe eigenaren van de Grote Molen de bepaling: "ook sullen de voors. Eijgenaren van de geld. Molen Klarenbeek of derselver nakomelingen het Kleine Mooltje niet wederom in order brengen of de oude beek

oude beek tot enig werk opstuwen".

Besloten werd een andere grote waterradmolen op een andere locatie (Lampen Broek) te plaatsen en daar ook met een koperpletterij (*De grote Kpermoolen*) te beginnen.

Op 21 april 1764 nam J.R. Krepel samen met Frans Wesselman en Jan Hessels het landgoed over. In 1801 stierf Jan Hessels. Zijn weduwe en de erven Wesselman verkochten op 18 juni 1808 hun aandeel aan Krepel en er vond een 'scheiden der Compagnieschap' plaats.

In hetzelfde jaar kreeg de kpermolen wederom een onderscheiding en wel op de landelijke tentoonstelling te Utrecht, deze keer een zilveren Eerepenning. Het ging het bedrijf voor de wind tot de opkomst van de stoommachine (ca. 1850). Door de komst van de stoommachine raakte waterkracht overbodig.

In de periode voor 1870 werden steeds meer sta-

len schepen gebouwd en liep de vraag naar koperbeplating (boegplaten) voor houten schepen achteruit. Mede omdat koper ondertussen ook in het westen met behulp van stoommachines werd verwerkt, werd het steeds onrendabeler om koper naar de kust te verplaatsen.

1870: Van koperfabriek naar sigarenkistenzagerij
Redenen genoeg voor Everhardus Theodorus Jacobus Wilhelmus Krepel (ondertussen de vierde generatie Krepel) om op 6 september 1870 over te schakelen van de koperpletterij naar de sigarenkistenfabriek, alwaar in beginsel sigarenkisten, populierenkisten en beukenvaten werden geproduceerd.

De opkomst van de sigarenindustrie was mede reden om over te schakelen naar een sigarenkistenfabriek.

Vòòr 6 september 1870 betref de voormalige zagerij van de sigarenkisten-fabrikant E. Krepel (linker deel tekening), thans Krepel Deuren BV, op landgoed Klarenbeek een koperpletterij met smelterij (rechter deel tekening), welke door een waterrad werd aangedreven. Hier werden koperduitenplaten en scheepsblad voor onder andere boegplaten van schepen gefabriceerd.

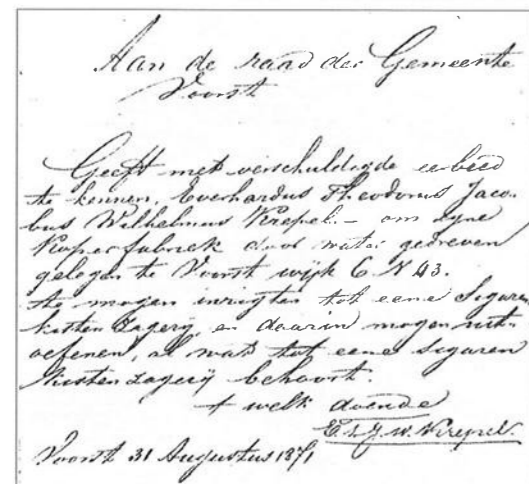
Het waterrad bevond zich inbandig (meest linkse gebouwtje van het rechter gebouw).

Hout uit Het Woud en opkomst sigarenindustrie
 Het kwam Everhardus goed uit, want het hout kon betrokken worden uit het legendarische oerbos 'Het Woud', dat tussen november 1869 en juni 1871 werd gekapt. Zware boomstammen elzenhout dreven vanuit 'Het Woud' via de beek naar de nieuwe houtfabriek van Krepel. Nabij de molenwijer werd een kleine vijver gegraven die bestond uit twee bassins waarin het hout werd gewaterd, om zo een langere levensduur te verkrijgen. Ook buitenlandse houtsoorten, waaronder ook elzenhout uit Polen en ceders werden later door het bedrijf verwerkt.

1870: Verplaatsing bedrijf

Om dit alles te realiseren werd de oude kopermolenpletterij afgebroken (rechter deel van de tekening) en aan overzijde van de beek Klarenbeekverreesdenieuwesigarenkistenfabriek (linker deel tekening). Met de stenen die hierbij vrij kwamen werd het huidige kantoor gebouwd. De kleine fabrieksschoorsteen uit 1880 staat er nog.

Om de omschakeling officieel te maken, werd pas op 31 augustus 1871 de aanvraag gedaan aan de Raad van de Gemeente Voorst (zie aanvraag hieronder). Naar verwachting zo laat, omdat men voor juni 1871 druk doende was met het verwerken van het hout van het oerbos

(Het Woud) en er daarna pas tijd vrijkwam om de aanvraag te doen. Naar verluud gebeurde soortgelijke aanvragen vroeger wel vaker.

1882: Station Klarenbeek en losplaats bij fabriek

In 1876 kwam de spoorlijn Amerfoort-Zutphen gereed, die van grote betekenis werd voor het houttransport naar de fabriek. Het hout, bestemd voor Krepels onderneming, werd in Voorst op een zijlijntje geschoven. 's Nachts, als er geen treinen liepen werden de wagons naar het bedrijf verplaatst.

Everhardus wilde graag een halte hebben om per spoor buitenlandse boomstammen te kunnen aanvoeren. Hij ijverde voor een halteplaats in Klarenbeek, met een loswal bij de fabriek. De Hollandse IJzeren Spoorweg Maatschappij zou zijn verzoek inwilligen wanneer tijdens een proefperiode zou blijken dat er voldoende van de trein gebruik gemaakt zou worden! De belangstelling bleek voldoende. Dat was ook niet verwonderlijk, omdat gedurende die proefperiode de Klarenbekers gratis met de trein mochten reizen op kosten van Krepel.

In 1882 kreeg Klarenbeek zijn spoorwegstation en Everhardus een losplaats op zijn gewenste fabriekslocatie.

Smederij 1885, stoomwerktuigen en uitbreiding

Everhardus liet rond 1885, in de nabijheid van de houtfabriek, de voormalige smederij aan de Kopermolenweg bouwen. Deze werd beheerd door Dorus Stens en later door de gebroeders Jans en Toon Stens.

Om bij te blijven diende Everhardus in 1895 een aanvraag bij de gemeente Voorst in tot het plaatsen van een stoomwerktuig. De stoomketel was bestemd voor de verwarming van kantoor, werkplaats en het drogen van hout. In 1897 werd er een tweede bij geplaatst.

Dat het voortvarend ging met de firma blijkt uit de aanvraag van 1897, waarin om uitbreiding van de fabriek werd verzocht.

Boven: Het station Klarenbeek (Hollandse IJzeren Spoorweg Maatschappij), foto omstreeks 1920
 Onder: De spoorrails met draaiplateau (tourniquet) op Krepels fabrieksterrein.

1904: Brand...fabriek moest worden vernieuwd

In de nacht van 5 op 6 maart 1904 werden het kantoor en de droogkamer grotendeels door brand verwoest. Bij de brand werd, voordat de gemeentelijke brandspuit arriveerde, de eigen stoomspuit ingezet. De schade was echter zo groot dat de fabriek bijna geheel moest worden vernieuwd. In de nieuwe fabriek werden nu ook botervaatjes vervaardigd.

1905: Theodoor Krepel nam bedrijf over

Everhardus overleed in 1905 en zijn zoon Theodoor Jan Richard Frans Krepel (geboren op 2 augustus 1878 op Huize Klarenbeek) nam het bedrijf over.

Hulppostkantoor 1908 en locomobiel 1909

In 1908 wist Theodoor te bewerkstelligen dat Klarenbeek een hulppostkantoor kreeg.

Deze werd gevestigd aan de linkerzijde van de woning van de familie Stens, tegenover de R.K. kerk (gebouwd in 1848). Rechts van de winkel werd kort na 1908 een gelijkvormige aanbouw gebouwd, waar overledenen opgebaard konden worden. Speciaal voor dit doel werden twee deuren aan de zijkant geplaatst. Theodoor deed in 1909 een aanvraag voor een locomobiel, een verplaatsbare stoommachine, ter vervanging van één van de bestaande stoommachines en zuiggasmotor.

1912: Villa Klarenbeek

Theodoor huwde in 1912 Eleonora Josephina Maria Coomans en liet in dat zelfde jaar aan 'De Wiërd' de riante *Villa Klarenbeek* bouwen. Anno 2012, de villa is dan precies 100 jaar, werd deze compleet gerenoveerd. De villa wordt thans bewoond door Bernhard Krepel, de 8^e generatie. (Zie foto op de volgende pagina.)

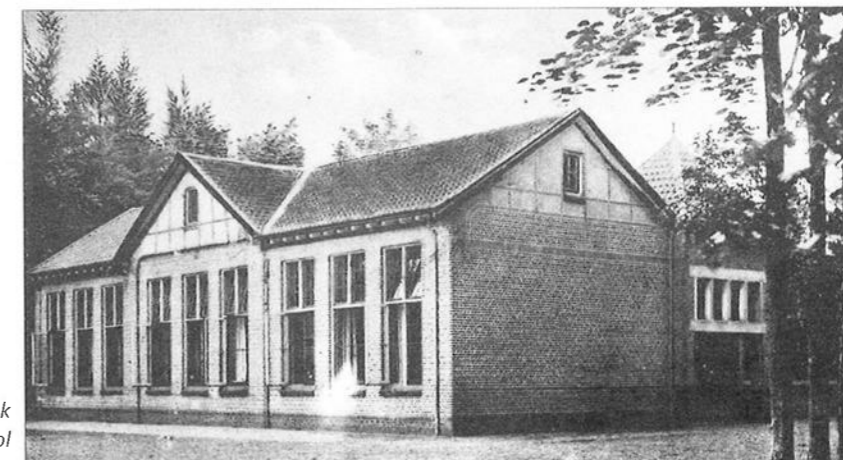

Villa Klarenbeek, foto: Bert Visser mei 2012

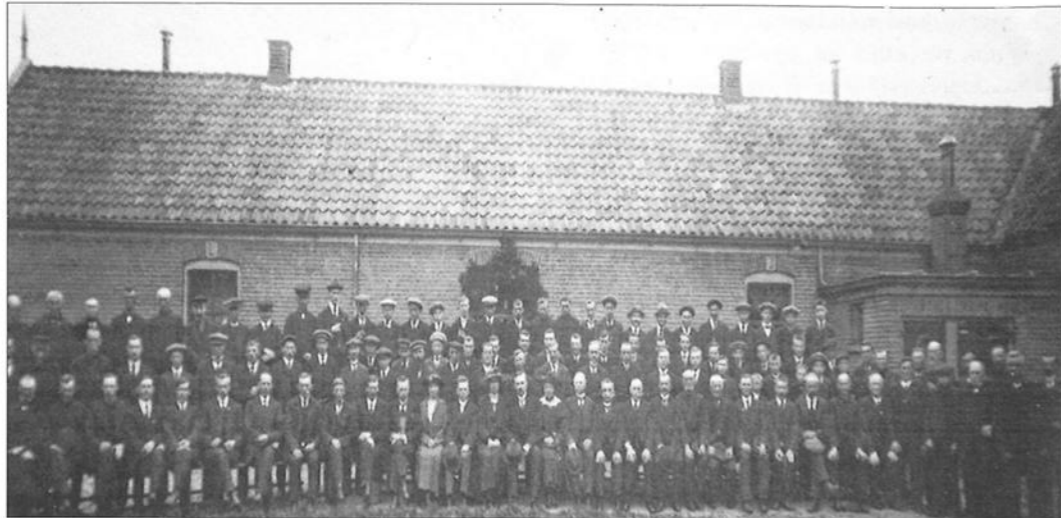
1919: Katholieke school

In 1919 liet Theodoor een katholieke school bouwen (eerste steen 15 oktober 1919), omdat hij vond dat zijn oudste dochter katholiek onderwijs moest krijgen en zodoende niet naar

de openbare school hoefde. Op 1 januari 1920 werd de eerste les gegeven door hoofdonderwijzer J.J. van Hall.

Klarenbeek R.K. School

Groepsfoto van het voltallig personeel op 6 september 1920.

1920: 50-jarig jubileum

Op 6 september 1920 was het groot feest bij Krepel. De van koper op hout overgeschakelde industrie van 1870 bestond vijftig jaar. Laat in de avond werd er vuurwerk afgestoken in de grote koewei achter Huize Klarenbeek.

Sigarenkistenfabrieken Klarenbeek

De houtopslag bij de sigarenkistenfabriek. U ziet het oude ketelhuis en op de voorgrond de spoorrails. In 1948 werd een nieuw ketelhuis rechts van het oude ketelhuis gebouwd.

1924-1946: Waarneming en beheer na het overlijden Theodoor Krepel

Reeds op 46-jarige leeftijd overleed Theodoor Krepel in 1924 en liet zijn vrouw met vijf kinderen achter. Hij werd bijgezet in de familiegrafkelder op het R.K. kerkhof.

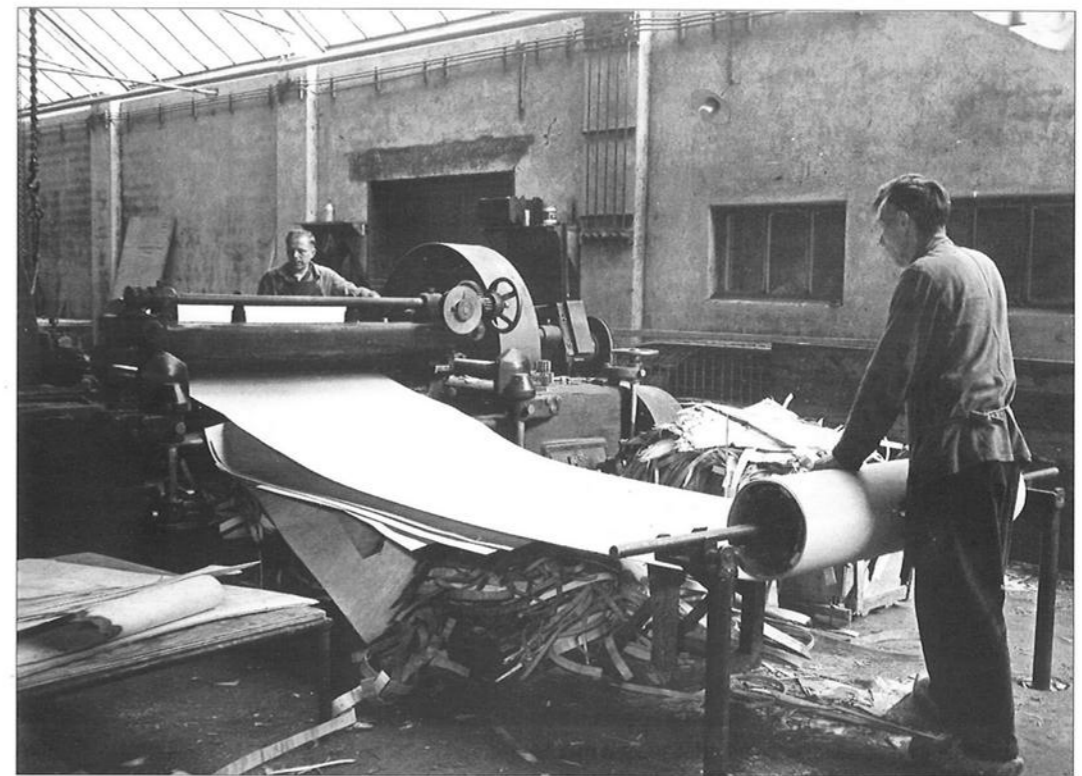
Vanaf 1924 tot 1927 werd de fabriek waargenomen door de bedrijfsleider, de heer Wolf.

Aansluitend werd tot 1931 het bedrijf beheerd door de uit Amsterdam afkomstige afdelingschef, de heer Rootseelaar.

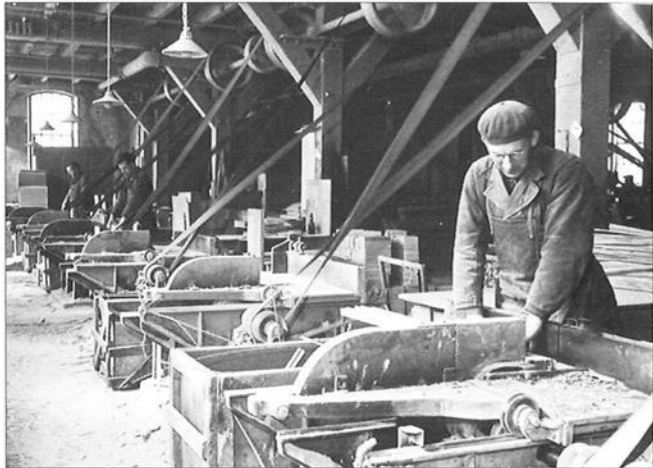
Mevrouw Krepel-Coomans werd gewaarschuwd

door Dolf Jans (die baas was in de fabriek) en door medewerkers, dat het niet goed ging met de firma.

Omdat Jan Richard Frans Krepel (geboren 2 januari 1919; in 1931 net 12 jaar) nog te jong was, fungeerde van 1931 tot 1946 de heer Karel Vincentius Johannes Maria Munninghoff, geboren op 3 september 1889 in Aalst (NB), als directeur van de fabriek. Onder zijn leiding ging het in die jaren goed met het bedrijf. Hij richtte onder andere de afdeling triplex op en de fabricage van meubelplaat werd ter hand genomen.

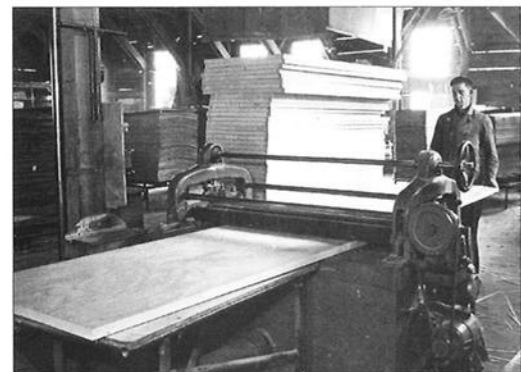
De boomstammen werden na 1930 niet meer gezaagd tot plankjes, maar met bovenstaande schilmachine afgeschild (0,25 t/m 7 mm dikte) tot een lange fineerplaat die kon worden opgerold en waaruit men vervolgens plankjes zaagde.

De heer Munninghoff heeft het bedrijf door de crisisjaren van de Tweede Wereldoorlog geleid. Hij overleed op 10 oktober 1947.

1946: Jan Richard Frans Krepel nam bedrijf over

In 1946 nam Jan Richard Frans Krepel (geb. 2 januari 1919 te Klarenbeek) de leiding van de fabriek over.

1950: Start fabricage binnendeuren

In 1950 startte de firma met het maken van binnendeuren. Het bedrijf is onder leiding van J.R.F. Krepel uitgegroeid tot een van de grootste deurenproducenten van Nederland.

1961:

Deel sigarenkisten productie naar Buitenpost

In 1961 heeft J.R.F. Krepel een gedeelte van de sigarenkistenproductie naar Buitenpost in Friesland overgebracht, omdat er in Klarenbeek groot gebrek aan personeel was en er in Friesland nog

voldoende arbeidskrachten te krijgen waren. J.R.F. Krepel, gehuwd met Dominica C.C.E.G. van den Bogaard, leidde het bedrijf tot aan zijn pensionering in 1984.

1984: Jan Richard Krepel nam het bedrijf over

Sinds 1984 heeft Jan Richard Bernard Wolfgang Krepel (geboren 21 oktober 1945 te Klarenbeek), wonende aan de Vijverweg 2, de scepter van zijn vader overgenomen en het bedrijf verder uitgebreid. Hij huwde op 15 september 1978 met de op 28 april 1956 geboren Hendrika Johanna Hertgers (Rikie). Zij kregen twee kinderen, zoon Bernhard Wolfgang Johan Richard Krepel (geb. 31 mei 1980 te Klarenbeek) en dochter Catharina Dominica Hendrika Jacoba Krepel (geb. 28 januari 1983 te Klarenbeek).

Hiernaast 'De Zagerij' ongeveer 1950 (thans onderdeel Galerie Bij Krepel), waar in dit geval plankjes op maat werden gezaagd, op de met riemen aangedreven zaagmachines. De aandrijfjas van de serie zaagmachines werd aangedreven door een centrale stoommachine.

In het schaftlokaal aan de Kopermolenweg, nabij de brug over de Klarenbeek (thans bewoond door twee families), heeft vanaf 1942 tot 1947 een mechanische klompenmakerij gedraaid. Deze klompen werden vervaardigd uit hout van populieren.

125-jarig bestaan op zaterdag 9 september 1995, foto: Bert Visser september 1995.

1995: 125-jarig bestaan

Jan Richard Bernard Wolfgang Krepel organiseerde het feest ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan op zaterdag 9 september 1995 (juiste jubileumdatum: 6 september).

1996: Uitbreiding

In 1996 volgde een uitbreiding met een nieuwe hal t.b.v. de deurenproductie.

1996: Krepel Polska sp.o.o.

Wegens lagere personeelskosten werd in 1996 in Krotoszyn te Polen de productie opgestart van houten verpakkingen (o.a. sigarenkistjes). In 1997 werd de fabriek in Buitenpost gesloten. De productie in Polen breidde zich snel uit en in 2000 bleek dat een nieuwe productiehal

noodzakelijk was.

In 2001 werd op het nieuwe industrieterrein in Krotoszyn een fabriek gebouwd voor de inmiddels 100 werknemers (stand september 2012). Krepel Polska is thans één van de grootste verpakkingsfabrikanten voor luxe artikelen in Europa. Onderaan de pagina een luchtfoto van de nieuwe fabriek van Krepel in Polen.

1996: Overname landgoed Krepel

In 1996 namen Jan Richard en Rikie (7e generatie) het bijbehorende landgoed Klarenbeek over van de familie. Zij besloten het landgoed los te maken van het bedrijf en het zelfstandig te laten voortbestaan. Op deze manier kan het doorgegeven worden aan de volgende generaties.

2006: Galerie Bij Krepel

In 2006 heeft Rikie in de oude rijksmonumentale zagerij een galerie gevestigd. De Zagerij, de huidige Galerie Bij Krepel, zal na de restauratie als multifunctionele ruimte gebruikt gaan worden. Daar achter wordt een ommuurde theetuin gemaakt en in de oude Slijperij zullen huwelijksplechtigheden plaats kunnen vinden.

Het entree voormalige zagerij, thans onderdeel van Galerie Bij Krepel. Rechts op de voorgrond ziet u nog een deel van De Slijperij.

Foto: Bert Visser mei 2012.

2010: Bernhard Krepel commercieel directeur

In 2006 kwam de zoon van Jan Richard, Bernhard Krepel, bij het bedrijf werken als commer-

cieel manager. In 2010 is Bernhard benoemd tot commercieel directeur en zal spoedig het familiebedrijf gaan leiden. Jan Richard zal zich dan terugtrekken uit het bedrijf en zich samen met Rikie bezig gaan houden met het uitwerken van het Masterplan. Dochter Catherine is arbeidsrechtadvocate in Amsterdam. Zij woont en werkt nu in Amsterdam maar zal in de toekomst het beheer van het Landgoed op zich nemen.

2012: Villa Klarenbeek gerenoveerd.

2012 mei: Personeelsreisje Krepel b.v. naar Polen.

In samenwerking met de personeelsvereniging heeft de directie van Krepel een reisje georganiseerd naar het zusterbedrijf Krepel Polska in het Poolse Krotoszyn. Het was inmiddels precies 16 jaar geleden dat 'Krepel Cassettes' in Polen werd opgericht.

Veertig personen vlogen na Hemelvaart 2012 vanaf Eindhoven naar Wroclaw. Er werd overnacht in een hotel in Krotoszyn en de volgende dag volgde een bedrijfsbezoek aan 'Krepel Cassettes'. De "Klarenbekers" waren zeer verrast over de nieuwe fabriek en de kantoren, de kwaliteit van de producten en de medewerkers. Krepel Polska had een feest georganiseerd voor alle medewerkers en daarbij werden ook enkele Poolse jubilarissen in het zonnetje gezet.

Personeelsreisje Krepel BV naar Polen, mei 2012.

Over de herkomst van 'Brune Berend' voor kruizemunt

Jan van Barneveld

Mijn moeder, Jans van Barneveld-Veldhoen (1909), die haar hele leven in Twello heeft gewoond en in 2006 is overleden, trakteerde mij geregeld op 'kruudmoes'. Zij heeft mij daarvan haar eigen, handgeschreven recept nagelaten. Een van de ingrediënten is 'twee blaadjes brune berend', met welke naam zij kruizemunt aanduidde. Al lang was ik zeer benieuwd naar de herkomst en verspreiding van deze eigenaardige benaming, maar woordenboeken noch de 'Taaladviesdienst' noch Ewoud Sanders van NRC Handelsblad konden mij uitsluitsel geven. Ook in mijn huidige woonplaats Oeken bij Brummen, 17 km van Twello, lijkt men deze benaming niet te kennen.

Onlangs legde ik de vraag voor aan het 'Meertens Instituut' (bekend van Voskuils 'Het Bureau'). Hun taalkundig medewerker Har Brok stuurde mij het bijgaande, uitgebreide antwoord, dat ik u niet wil onthouden.

Geachte heer Van Barneveld,

U heeft een tijdje op een antwoord op uw vraag moeten wachten. Dat betekent niet dat ik stil gezeten heb, maar dat uw vraag moeilijk te beantwoorden is. Dat bleek al uit de pogingen die u elders ondernomen heeft om een antwoord te krijgen.

Hierbij het resultaat van mijn speurwerk:

De vroeger door uw moeder in Twello gebruikte volksnaam Brune-Berend is een unieke plantennaam. Voor zover ons bekend is hij maar vier maal aangetroffen en alleen in het gebied waar u op duidt. Hij werd gebruikt voor verschillende soorten van Munt (*Mentha*) in de IJsselstreek (broene berend: 1980), voor Watermunt (*M. aquatica*) in Salland (broene bèrend: 1917), voor Akkermunt (*M. arvensis*) in de Graafschap (broenen bèrend: 1917) en voor Aarmunt (*M. spicata*) in Epe (brune Berend: 1982). De verklaring van deze volksnaam is moeilijk. Het element brune zou kunnen duiden op de roodachtige stengel van de Aarmunt of op de rode adertjes in de blaadjes van de Kruizemunt. De naam rode-munt, die elders gebruikt wordt, bevestigt dit. Een andere verklaring is mogelijk de groeiplaats bij het water ("bron") voor Watermunt.

Naast deze mogelijkheden ontbreekt echter een verklaring van Berend. Het kan een persoonsnaam zijn, maar waarom juist Berend? Persoonsnamen komen in plantennamen wel voor,

maar die hebben dan meestal te maken met de bloeitijd van de plant. Zo draagt de Sering, die in mei bloeit, namen die samengesteld zijn met Sint Jan, Sint Joris, Sint Jozef, Sint Macarius, Sint Pancratius of Sint Servatius, allemaal heiligen die in de maand mei hun naamfeest hebben. De verspreiding van deze namen heeft te maken met de lokale verering ervan.

Voor de Akkermunt komt in Vlaams-Brabant en Nederlands Limburg op zeer beperkte schaal (8x) de volksnaam broenheilige of bruin(en) heilige voor. Het element broen/bruin sluit eventueel aan bij brune van Brune Berend, maar ook hier is geen verklaring voor het tweede element. Het zou iets te maken kunnen hebben met het Duitse hellich "helder", maar daar staat tegenover dat bruinheilige in Limburg ook volop gebruikt wordt voor het Zevenblad (*Aegopodium podagraria* L.), waar rood noch bruin aan te onderkennen is.

Naast deze benamingen met broen/bruin komt voor de Muntsoorten ook de naam roekebeernd voor in de Gelderse Achterhoek. We vinden daarin Berend weer terug, maar nu met roeke-. Daarnaast is aangetroffen roekeblad in Salland en eenmaal roekebaard in Barchem. Ook hier lopen we vast. Opvallend is wel dat het element roeke- uitsluitend in volksnamen voor Muntsoorten voorkomt.

De gegevens bij deze poging tot verklaring zijn afkomstig uit de database PLAND (www.meertens.knaw.nl/pland/). Dit is de meest uitvoerige

verzameling van volksnamen van planten in het Nederlandse taalgebied.

Al met al blijft de vraag welke oorspronkelijke benaming zich achter Brune Berend en zijn familie verschuilt. Het grappige is wel dat bruine berend op internet terug te vinden is bij een recept voor kruudmoes. In de volksmond is deze naam bijna verloren gegaan, maar op internet is hij kennelijk een nieuw leven begonnen.

Ik hoop dat ik uw vraag hiermee enigszins beantwoord heb. Zodra ik meer gevonden heb, laat ik u dat horen.

*Met vriendelijke groet,
Har Brok (Meertens instituut Amsterdam).*

Recensie

In de vorige Kroniek (2012-2) kon u een recensie lezen van het eerste boek van Dr. M.A.M Franken over Andries Schimmelpenninck van de Oye. In 2011 verscheen het vervolg van de geschiedschrijving over het geslacht Schimmelpenninck van der Oije met als titel:

Willem Anne Schimmelpenninck van der Oije, Een notabel Gelders regent op het breukvlak der tijden, (1750 – 1816)

Willem Anne Schimmelpenninck van der Oije, oudste zoon van Andries Schimmelpenninck van der Oije en Woltera Geertruida van Wijnbergen, heeft door de ambities van zijn grootvader Gerrit Jurriën Schimmelpenninck van der Oije en zijn vader een grandioze start gemaakt in het leven als beginnend adellijk regent. In het kielzog van zijn vader heeft hij al op jonge leeftijd veel bestuurlijke ervaring opgedaan. Zo heeft hij – met dank aan zijn vader Andries – op twintigjarige leeftijd de schepenplaats van Andries Schimmelpenninck

in Arnhem kunnen innemen. Daarvoor al had hij in Harderwijk met goed gevolg zijn examen voor doctor in de rechten afgelegd. Het afleggen van een universitair examen als edelman paste volkomen in het hoge ambitieniveau dat Willem Anne tijdens zijn verdere carrière aan de dag zou leggen. Twee jaar eerder was hij door de prins tot schepen van *de hoge heerlijkheid Het Loo* aangewezen als opvolger van de overleden Herman Hendrik Otters. Op 9 mei 1770 keurde de ridderschap van Veluwe de toelating van Willem Anne als ambtsjonker van Voorst

Ed Stol

en Brummen goed. Bij het overlijden van zijn vader werd hij eigenaar van het landgoed *de Pol*. Ook werd Willem Anne Schimmelpenninck van der Oije in 1775 aangesteld tot raad- en rekenmeester. De rekenmeesters werden door de erfstadhouder gerekruteerd uit de topklaag van de Gelderse regenten. Hij was toen inmiddels 26 jaar geworden. Met het overlijden van zijn vader brak er voor Willem Anne een nieuwe levensfase aan.

Het laatste deel van zijn leven kreeg Willem Anne veel tegenslag te verduren. De Patriottische beweging beleefde een opleving en bereidde zich voor om met de komst van de Fransen het stadhouderlijke regime af te schaffen en een ander bestel in te voeren. De acute dreiging verminderde toen in 1783 de Fransen - die Breda al hadden ingenomen - zich terugtrokken en ook het Franse leger uit het Kleefse land naar Frankrijk terugkeerde in verband met felle revolutionaire controverses in eigen land. De spanningen bleven echter bestaan en vroegen veel aandacht van Willem Anne. Ze waren een aanslag op zijn gezondheid en leidden tot een ernstige en langdurige inzinking. In de zomer van 1793 naderden de Franse troepen de grenzen van Gelderland en in 1794 werd al serieus rekening gehouden met een Franse bezetting. De intocht van de Franse legers in januari 1795, de stichting van de Bataafse Republiek, de vlucht van Willem V naar Engeland betekende voor Willem Anne het definitieve ontslag uit al zijn ambten. In het leven van Willem Anne Schimmelpenninck betekende dit een dramatisch keerpunt. Van een oppermachtig hoogadellijk Gelders regent met riant perspectieven verviel hij tot een volslagen ambteloos burger. Het doek voor hem was gevallen. Wat daarna nog volgde was een familie-aangelegenheid. Zo ook toen Woltera Geertruid van Wijnbergen, de weduwe van Andries Schimmelpenninck, overleed en de erfenis, de magescheid, moest worden verdeeld. Willem Anne was na 1799 als enig familielid woonachtig op huis *de Pol*.

Als ambteloos burger was hij daarna bezig met het beheer van zijn uitgestrekte landgoed. Na de nederlaag van keizer Napoleon, werd de teruggekeerde erfprins Willem Frederik als de soevereine vorst Koning Willem I ingehuldigd. Kort daarna werd Willem Anne door de koning op 21 december 1813 met veertien andere prominenten uit het hele land nog benoemd tot lid van de "Commissie tot de samenstelling der Constitutionele Wetten van de Verenigde Nederlanden". Zij moesten een ontwerp voor een nieuwe grondwet maken. Willem Anne stond nog steeds in hoog aanzien in het Haagse. Voor de rest bleef hij nauwgezet bezig met het beheer van zijn bezittingen.

Op 27 juli 1816 des middags om één uur is Willem Anne baron Schimmelpenninck van der Oije, Heer van beide Pollen en Nijenbeek, oud zesenzeftig jaar, Lid van de Ridderschap Veluwe en de Staten der provincie Gelderland, zoon van wijlen Andries Schimmelpenninck van der Oije en Vrouwe Woltera Geertruid van Wijnbergen, kinderloos overleden. In aansluiting op de verzegeling van zijn bezittingen op 30 juli 1816 heeft de uitvaartdienst op 31 juli (of 1 augustus) en de bijzetting in de familiecrypte ('de Polsche Gravkelder van Voorst') in de kerk van Voorst plaatsgevonden. De schrijver heeft tot zijn spijt nergens een aantekening of verslag hierover aangetroffen. Het begrafenisregister van de Nederduits Hervormde kerk te Voorst is verdwenen. Wel is het familiewapen van het geslacht Schimmelpenninck van de Oye aanwezig bovenaan het Naberorgel dat deze familie heeft betaald

*ISBN 978 90 5345 442 8 Uitgeverij Matrijs
Net als de eerste uitgave, een zeer goed gedocumenteerd boek voor mensen met affiniteit voor de geschiedenis van Gelderland en met belangstelling voor de staatkundige geschiedenis van Nederland en Gelderland. Zeer boeiende en nuttige lees- en naslagwerken!*

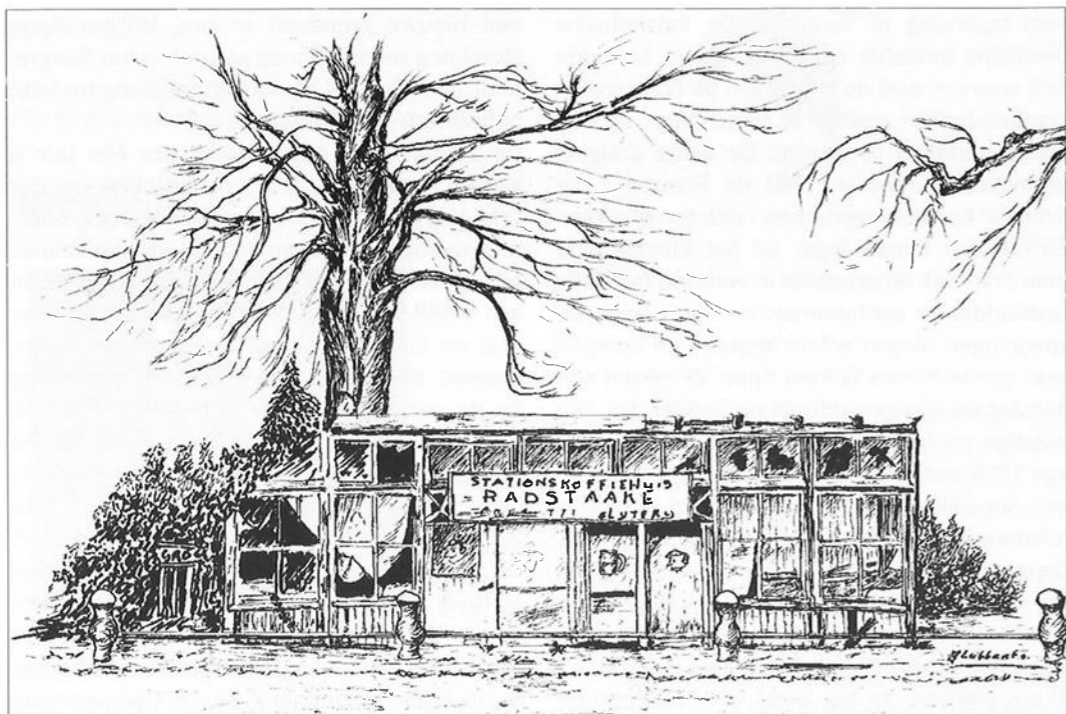
Beide boeken zijn aanwezig in de bibliotheek van de Oudheidkundige Kring Voorst.

Met de pen door Voorst

Tekst: Ada van der Goot-van Eck

Tekening: Jan Lubberts

Vlakbij de spoorlijn Apeldoorn-Zutphen, nabij de overweg van de Rijksstraatweg, staat café Radstaake. Op de gevel is nog te lezen "Stationskoffiehuis". Na de opening van het NS station Voorst in 1876 kreeg het café aan de Rijksstraatweg –toen Dorpsstraat- deze naam. Het bruine café is enkele jaren geleden aan de buitenzijde vernieuwd, verzuimd is echter de naastgelegen serre te herstellen. Voor Jan Lubberts aanleiding om er een tekening van te maken.

Wat betreft het naastliggende café nog een historische terugblik in vogelvlucht:

In 1832 waren de percelen langs de Dorpsweg nog in gebruik als bouwland.

De eerste bewoner vestigde zich in 1852 in het pand B83. Het was een boerderij met dwars geplaatst voorhuis.

In 1899 was de eigenaar van dit pand ene Van Olst, handelaar en kastelein uit Apeldoorn. Hij vroeg bij de gemeente Voorst een vergunning

aan voor "een gelagkamer aan de voorzijde aan de kant van Voorst".

Nadat in 1901 A. Jansen -tapper te Zutphen- het pand betrok, duikt in 1931 de naam van de familie Radstaake op. D.J. Radstaake vroeg een vergunning aan om het pand –dat inmiddels als adressering B229 had- te verbouwen tot woonhuis met café. Het pand, zo ook de voorgevel, werd gerenoveerd.

Als Stationskoffiehuis heeft het pand amper

dienst gedaan: koffie werd in de wachtkamer op het toenmalige station geschonken.

Veel aanloop was er van de groenteboeren uit De Hoven die naar de markt in Apeldoorn gingen. In 1966 nam L. Radstaake het café en de slijterij over. Het pand werd wederom gemoderniseerd.

Stationskoffiehuis Radstaake is altijd een bruin café geweest en gebleven.

Na de plotselinge dood van L. Radstaake heeft zijn zoon Dirk Jan het bedrijf voortgezet.

In 2006 zwaaide de familie Radstaake 75 jaar de scepter in het Stationskoffiehuis.

situatie ca. 1960

Wereldberoemd in Twelle

Wim Tempelman

In de loop der tijden hebben een aantal Nederlanders zich niet alleen naam, maar ook aanzien verworven door daden en levenswijze. Zo imponerend waren die dat ze bij veel vaderlanders een plaats in hun kenniswereld hebben verkregen.

Zo bracht de Spaarnwouder reus Klaas van Kieten het tot levende legende in Vondels Gijsbrecht van Aemstel, Jan van Schaffelaar sprong in Barneveld de toren af en de geschiedenis in, nieuwsgierig Aagje van Enkhuizen hield de vaderlandse klucht levendig, Sijtje Boes stuwde de Marker economie met huisbezoek en frutsels naar wereldbekendheid en Grutte Pier deed niet alleen de Kimswerder harten zwellen maar ook de gehele Friese bodem trillen waardoor hij zowaar de aandacht van Erasmus op zich vestigde. Die was overigens geheel tegengesteld aan de Friese euforie.

Ook regionaal waren er personen die een spotlight op zich gericht kregen. Klarenbeek groeide en bloeide rondom de Krepels, Terwolde koestert de landsgrenzen overschrijdende deskundigheid van dokter Van der Molen en Teuge mag zich het dorp noemen waarvan Jan Haverkamp, als enige "burgemeester" een standbeeld bezit.

En in Twello werd Tinus wereldberoemd.

Bij de wat oudere inwoners dan: Tinus Pol.

Alias Tinus de Kroeperd.

Een naam en bijnaam die garant staan voor talrijke smeulige verhalen. En anekdotes. Op verjaardagen een geliefkoosd onderwerp maar het viel tegelijkertijd op dat slechts weinigen op de hoogte zijn van de precieze handelingen die hem het predikaat "kroeperd" hebben verschaft.

Martinus Bernardus Pol trok zijn spoor als Tinus Pol door het leven. Dat liep van 1927 tot 2009. Zijn levenslicht begon op 22 maart 1927 als "de vijfden van elf" te schijnen aan de Bolkhorstweg te Teuge.

Zijn jeugd en een deel van zijn volwassenheid bracht hij door in de Teugse ommelanden. Daar was het ook dat hij als knecht zijn eerste werkzaamheden verrichtte. Zijn tweede baan vulde hij op het boerenbedrijf van Henk

Blumink gelegen op de hoek van een toerit naar het Hartelaar en de Rijksstraatweg. Het deel dat nu Beukelaarsweg heet. Hij had er een functie als boerenknecht. Nog in de ware zin van het woord. Nog op de wijze zoals die in talrijke streekromans beschreven wordt. Met een slaapruimte op de hooizolder boven het gestalde vee. Niet altijd comfortabel voor die knecht, maar de boer wist op deze wijze zijn dieren 's nachts goed bewaakt. Tijdens zijn verblijf op deze boerderij leerde hij in 1957 zijn latere echtgenote, de Klarenbeekse Truus de Valk, kennen. Zij was

een aantal jaren jonger dan Tinus en in dienst bij de "buurboerderij". Om het in eigentijdse termen te zeggen: het klikte tussen die twee. Ze trouwden en vestigden zich aanvankelijk in de Molenstraat te Twello. Voor het echter zover was verrichtte Tinus het huzarenstukje dat hem zijn bijnaam bezorgde.

De kinderen van Henk Blumink bezochten de

school in Teuge. Daar hadden ze het goed naar hun zin en gingen er graag naar toe. Je kon er met andere kinderen spelen en een hekel aan leren hadden ze niet. Heden ten dage wellicht onbegrijpelijk maar soms trappelden ze van ongeduld om naar school te gaan. Reinder Blumink herinnert het zich nog als ware het gisteren. Op een dag in 1953 hadden ze weer haast om te vertrekken. Met de hem eigen bravoure merkte inwonend knecht Tinus op dat ze zich niet hoefden te haasten. "Ie hep tied genoeg, ik zol d'r kroepend nog we kön'n kom'm," verduidelijkte hij zijn visie. Vader Blumink hoorde deze niet van overdrijving gespeende woorden. Fijntjes wees hij hem op zijn grootspraak en nodigde Tinus uit die woorden dan maar eens waar te maken. Of knecht Tinus nou niet anders kon of zich niet wilde laten kennen moet ongenoemd blijven maar hij aanvaardde de uitdaging met de opmerking: "wat levert dat op?". Blumink deed een toezegging en Tinus hapte toe.

Tinus zou de weg naar de Teugse school kruipend afleggen. Die gebeurtenis wierp zijn schaduw vooruit en die schaduw werd door vader Blumink nog wat uitvergroot. Hij vertelde aan ieder over de op handen zijnde gebeurtenis en zo groeide een soort sponsor-circuit. De varkenshandelaar, de veevoerman, dierenarts Van de Veen (ten plattelande bekend als Koeterjan), de eierkoper, de bakker en een aantal niet nader te noemen sponsors toonden hun sympathie en stelden zich garant voor een kleine bijdrage. Of die later omgezet werd in kratjes bier of een paar flesjes geestrijk vocht zou alleen Tinus nog hebben kunnen vertellen.

Op de bedoelde dag vertrok hij, vanaf de voet van het laddertje dat op de deel naar zijn slaapplaats op de hilde voerde, niet voetje voor voetje maar knietje voor knietje, naar Teuge. Uit voorzorg zijn knieën omwikkeld en beschermende wanten aan zijn handen. Hoewel zijn tocht nooit aanspraak maakte op een vermelding in het Guinness Recordboek, ging zijn poging niet onopgemerkt voorbij. Talrijke

Het voormalige woonhuis van de familie Pol, aan de Duistervoordseweg/hoek Van Goghstraat. Thans geheel verbouwd. Het oorspronkelijke huis werd rond 1900 gebouwd naar een opdracht van mevrouw A. Coldewey-van Delden. Zij was de bewoonster van het er tegenover gelegen Huize Jachtlust. De foto is ongeveer tien jaar na de bouw van de woning gemaakt.

kennissen en anderen die op de hoogte waren van de kruipactie vormden een grote schare toeschouwers langs de straatweg. Zoveel publiek stond er kennelijk opgesteld dat een chauffeur van de Veluwe Autobus Dienst (VAD) op het verkeerde been werd gezet. In de veronderstelling dat er een ongeluk was gebeurd, stopte hij zijn vervoermiddel en spoedde zich, voorzien van zijn ongevallentrommeltje, naar de plek des onheils. Daar bleek zijn overbodigheid. Naast de route, aan het begin van Teuge, stond de boerderij "van Mentink". En die was getrouwd met een zuster van Tinus. Uiteraard was ook zij op de hoogte van de strapatsen van haar broer. Ze toonde erbarmen met de kruipgast en stak hem een hart onder de riem door een pan-

netje water voor hem klaar te zetten. Hoewel Tinus, naar men vermeldt een andere wijze van dorst lessen prefereerde, maakte hij hiervan dankbaar gebruik. Wellicht was dit de laatste aansporing voor de koene kruiper want na enig doorzetten, bracht hij zijn vermetele poging tot een goed eind. Daarmee tooide hij zijn naam levenslang met de versierende toevoeging "de Kroeperd".

Na een kort verblijf in de Molenstraat kwam het gezin Pol te wonen in de Henri Dunantstraat waarvan, wegens de bouwplannen van de gemeente, na vijftien jaar weer afscheid genomen moest worden. Na werkzaam te zijn geweest in de bedrijven van Linthorst en de Covoco kwam Tinus in gemeentedienst. Diezelfde gemeente

deed hem het aanbod te verhuizen naar de Duistervoordseweg, een aanbod dat de "Pollen" gaarne accepteerden. Hier, op huisnummer 66, brachten zij de meeste tijd van hun leven door. De ruime tuin was hobby en noodzaak tegelijk: echter Tinus zaaide en pootte, vrouw en kinderen plukten en oogsten. Zelf had Tinus daarvoor geen tijd. Naast zijn baan bij de Gemeente heeft hij behoorlijk "gebeunhaasd". Menig stukje straatwerk bij particulieren en op boerenerven verkreeg zijn signatuur! Tijdens die werkzaamheden strooide hij zijn grappen en grollen als tintelingen in het rond.

Die mevrouw aan de burgemeester Van der Feltzweg had het er in ieder geval knap moeilijk mee. Bij werkzaamheden aan de straat kwam ook een deel van de toegang naar de woning in beeld. Daarvan zou een stuk opgebroken dienen te worden. Tinus zag zijn kans schoon en

joeg de mevrouw hoog de gordijnen in! "Nee, mevrouw, di's echt allemachtig ernstig, het zit ook onder het huus. Dat mot eraf andus kunne wie d'r nee bie. Oe huus mot absoluut plat, spiet mien erreg". De hevig ontdane mevrouw stelde zich zelfs telefonisch in verbinding met de buitendienst van de gemeente. Daar konden ze haar gerust stellen.

In 2009, inmiddels verhuisd naar de Van Ostaestraat, kwam aan dit kleurrijk leven, na een aantal jaren van afnemende gezondheid, een eind.

De verhalen over Tinus de Kroeperd gonzen nog steeds rond.

Met hartelijke dank aan:

Reinder Blumink
Wim van Gemst
Joop Pol

Elektriciteit en glasvezel

Jan Lubberts

In Twello werd in 2011 een glasvezelnetwerk aangelegd nadat meer dan 40% van de huishoudens zich hiervoor had aangemeld. Met deze techniek kunnen grote hoeveelheden data met hoge snelheid worden getransporteerd. Toch is het nog maar ruim honderd jaar geleden dat Twello werd aangesloten op het elektriciteitsnet. Daarvan getuigt een ingekomen stuk van de gemeente Voorst uit 1908 dat Jan Lubberts aantrof in het gemeentearchief.

Nijmegen 3 augustus 1908.

Aan

Den edelachtbaren raad der gemeente Voorst.

Geven met verschuldigden eerbied te kennen, de ondergetekenden, Dirksen en de Vries wonende Hertogstraat 87 te Nijmegen; Dat zij in combinatie met eenige heren het plan hebben opgevat, om Twello en omliggende dorpen van electrisch licht en electrische beweegkracht te voorzien;

Dat zij een bovengronds leidingnet zullen aanleggen, waarvan de draden langs houten masten gespannen worden;

Dat zij menen, dat deze onderneming zowel voor licht als kracht, eene goede vooruitgang voor genoemde dorpen zal zijn;

Dat zij de kilowatt of 1000 watt voor licht op twintig cent en voor kracht op twaalf cent zullen stellen;

Dat zij zich willen verbinden, om gedurende de concessie geen hoger prijs de kilowatt zullen

nemen dan twintig cent voor licht en twaalf cent voor kracht;

Redenen, waarom zij uw college beleefd verzoeken, hen eene concessie voor deze aanleg in uwe gemeente van vijf en twintig jaar en voor het plaatsen van masten en leggen der geleidingen te willen verlenen.

Verder zullen zij gratis aan uwe gemeente leveren 40 lampen, geheel compleet met wa-

terdichte lamp, reflectoren wandarm, waar van de stroomprijs alleen voor uwe gemeente n.l. zal bedragen, de helft der gewone stroomprijs zijnde tien cent per kilowatt.

't Welk doende.

Uwe dienstwillige dienaren

Dirks en de Vries.

Hertogstraat 87.

In 1928 wordt een elektriciteitskabel gelegd van Apeldoorn naar Zutphen. Op de foto zijn de mensen aan het werk bij de spoorwegovergang tussen Empe en Zutphen.

Het Markenboek van Voorst en Noord Empe (4)

B.W. van 't Erve en J. Lubberts

De heer B.W. van 't Erve is in het gemeentearchief bezig met het inventariseren en transcriberen van markenboeken in de gemeente Voorst. Wij mogen zijn transcripties en inventarisaties gebruiken voor de Kroniek. De eerste schriftelijke gegevens van de marke Voorst-Noord Empe zijn van 1601.

De marke Voorst- Noord Empe bestond uit twee buurschappen, Voorst en Noord Empe. Voor beide buurten was een boerrichter aangesteld, één voor Voorst en één voor Noord Empe. Over de functie van boerrichter is evenals over die van markenrichter weinig bekend.

De boerrichters waren de vervanger van de markenrichter in de buurschappen. Het waren belangrijke dagelijkse bestuurders, vooral vanwege het feit dat de markenrichter vaak ver weg woonde en zoals uit de gegevens in het markenboek bleek alleen de jaarlijkse vergadering bijwoonde die soms niet eens elk jaar werd gehouden.

Zoals in hoofdstuk 1 te zien was, riep de markenrichter met enige principalen de geërfden bijeen. Over deze principalen is niets anders bekend dan dat zij volgens het "Van Dale" belangrijke personen waren. Men kan stellen dat zij tot de belangrijkste geërfden behoorden.

Het markenbestuur had ook iemand in dienst die de marke met de feder (veer) diende: een schrijver of administrateur. Deze man kreeg hiervoor tien gulden.

Naast de man die de marke met de veer diende was er nog een belangrijk persoon in dienst van het bestuur. Dat was de schater, scheuter, schooter of schut. Hij was een manusje van alles.

Hij was politieagent, inner van boetes, op de jeugd letten, vreemde beesten schutten, opruimen van bomen die ten onrechte waren gepoot, toezien dat alle voorschriften, door het marken-

bestuur opgesteld, werden gehandhaafd.

Hem werd o.a. opgedragen alle loslopende paarden, koeien, varkens, schapen en ganzen te schutten (opsluiten) en de hiervoor geldende boete te innen. Hij mocht de loslopende dieren, als hij ze niet vangen kon, of als anderen ze wegjoegen, bij de eigenaar ophalen: "sal hij die vermoogen te halen van de huysen".

Ook moest hij door aanzegging of publicatie de markenvergadering aankondigen en door de koster laten afkondigen dat de varkens binnen vier dagen gekramd moesten worden. Bij overtreding kon hij de varkens schutten en de sleutel van het hok bij zich houden.

Hij mocht niemand in het schutten ontzien en een ieder moest hem -indien nodig- helpen.

Hij moest controleren of de watergangen schoon gehouden werden en er niets gepoot werd langs wegen waar geen toestemming voor was. Bij houtverkopen moest hij aanwezig zijn. Dit zijn slechts enkele voorbeelden.

Na een klacht van Docter Cremer over het onderhoud van de beek en sloten, kregen de boerrichters en de schater de aanzegging dat zij driemaal per jaar de watergangen moesten schouwen. Bij in gebreke blijven moesten zij de opgelegde boetes innen. Wanneer zij deze misstanden oogluikend toelieten zouden ze uit hun functie gezet worden. Uit voorgaande blijkt dat de boerrichter en schater door de geërfden gekozen werden, maar ook afgezet konden worden.

Enkele jaren later staat in het markenboek: "de scheuter wordt weder voor een jaar gecontinueert en is aan dienselven tien gulden toegelleijt, om dies te beter te vigileren (waakzaam zijn)"

Uit deze gegevens kunnen we concluderen dat zijn salaris bestond uit 'een pijpen rock' ter waarde van tien gulden. Dat de scheuter zijn werk altijd naar behoren deed mogen we betwijfelen. Elke keer wanneer hij een rok of een tientje kreeg was er een waarschuwing bij omtrent zijn functioneren. Soms waren er ingekomen klachten over nalatigheid. Ook kwam het voor dat hem ontslag aangezegd zou worden als hij niet beter oppaste. Bovendien blijkt dat de jeugd in die tijd ook al stout of baldadig was.

Al met al geen gemakkelijk baantje. Gezien zijn salaris is het te begrijpen dat men de scheuter kon verleiden om iets door de vingers te zien, al of niet tegen beloning.

Dan de beloning van de schater voor zijn diensten. Eens in de zoveel jaar kreeg hij, meestal eens in de drie jaar, een 'pijpen rock', een mantel van grove wollen stof. De ene keer stond er simpelweg "de scheuter toegestaen te coopen een pijpenrock" of "de schuter is toegeseijt een nieuwerock uit mercks incomsten". Het kwam ook voor dat geschreven werd: "den scheuter sal een nieuwe rock hebben, mits dat hij zijn ampt beeter sal waarnemen." "De scheuter wordt uit liberaliteit toegeseijt nog eens een pijpenrock, edogt sonder consequentie ter somma van tien gulden mits zijn functie wel waar te nemen". In 1708 staat er nog bij vermeld: "mits zijn functie wel waarnemen en op zondag agt geven op het raasen van de jongens door inwerpen van glaasen (ramen) off andere moetwilligheid".

wordt vervolgd

HORSTINK

KWALITEITSBOUWERS VAN HUIS UIT!

CIW
BEWENDE GARANT
Bouwend Nederland

J.W. Frisostraat 15
7391 DJ Twello
Telefoon 0571 - 27 14 83
Fax 0571 - 27 10 36

Kamperfoeliestraat 17
7383 XS Voorst
Telefoon 0575 - 50 33 05

Luxe woningbouw
Aan- en verbouw
Complete badkamers
Utiliteitsbouw
Restauratie
Onderhoud

www.kwaliteitsbouwers.nl

ZEEFDRIUKKERIJ KLUNDER

Gespecialiseerd in het drukken van:

- * Paraplu's * Katoenen/nylon tassen
- * Reclameborden * Stickers
- * Posters * Display's
- * Diverse Kunststoffen
- * Digitaal grootformaat printen op diverse materialen
- * En bekend met Speciale inkten.
b.v. krasloten - geur en glitter inkten

Op www.eigenshirt.nl vindt u het drukken van:

- * Textiel: van t-shirts tot bedrijfskleding
t-shirts vanaf 1 exemplaar ook mogelijk

Oude Rijksweg 19, Twello
Tel. 0571-276622
www.klunderzeefdruk.nl

Kapsalon Koolman

Tel. 0571 - 271423 - Stationsstraat 1
7391 EG Twello

meer dan 225 jaar

- ontwerp/dtp/webdesign
- kopiëren zw/w en kleur
- grootformaat zw/w en kl
- textielbedrukking
- inbinden studiemateriaal
- lamineren klein en groot
- print je eigen behang
- pop-up doek incl. display

Van Ghentstraat 25 | 7391 CR TWELLO | T 0571-271104
F 0571-273432 | E info@riwa-copy.nl | www.riwaprintendesign.nl

Het ontbrekende puzzelstukje voor al uw print- en inbindwerk

Bakker Bril Voorst

Het ruim twee eeuwen oude pand van bakker Bril is nog steeds (na enkele verbouwingen) in gebruik.

Het pand staat op de monumentenlijst. De bakkerij bestaat meer dan 150 jaar en zoon Paul is de 5e generatie Bril.

Het bedrijf is tegenwoordig uitgebreid met een koffie/theeschenkerij waar fietsers en wandelaars een welkome pauze kunnen houden. De bakkerij is geregeld doel van excursies.

Er gaan dan stevast eigengemaakte producten mee naar huis.

Foto uit 1960,
bakker Bril met de bestelauto op weg om brood te bezorgen.

Hof van Twello

Rijksweg 17a - 7391 MH Twello
Tel. 0571-270014
www.hofvantwello.nl

Voor Catering en Blote Voetenpad:
06-12635320
info@hofvantwello.nl

Geopend:
Dinsdag t/m zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

Van 1 november tot 21 maart dinsdag en zondag gesloten.

Lekker | | Lokaal

Al meer dan 800 jaar wordt er geboerd op de grond waar nu Hof Van Twello gevestigd is. En dat niet zonder reden. In de bodem bevinden zich leem en oerlagen die het waterhoudend vermogen van de grond verhogen. En dat was veel waard in een tijd zonder beregeningsinstallaties. Nog steeds profiteren wij van deze bodem-eigenschap. Onze wijngaard bijvoorbeeld groeide zeer voortvarend weg, en ook onze groenten, kleinfruit en boomgaarden hebben elk seizoen baat bij deze prima grond. Het bewijs leveren wij elke week in onze streekwinkel waar niet alleen onze eigen producten maar ook die van andere ambachtelijke producenten uit de streek te koop zijn. Van karnemelk tot geitenkaas, van hertenvlees tot de heerlijkste biefstukken. Ook voor al uw catering staan wij klaar!

Informeer hier eens naar: info@hofvantwello.nl

Elke dag een streekmenu